

O B S A H:

- 1/ ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH A DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ ZA ROK 2009**
- 2/ NOVÝ TISKOPIS POTVRZENÍ O ZDANITELNÝCH PŘÍJMECH**
- 3/ INFORMACE MF K DODATEČNÉMU DAŇOVÉMU PŘÍZNÁNÍ Z DŮVODU ŽÁDOSTÍ O VRÁCENÍ PLATEB ZA SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ V ROCE 2007**
- 4/ NOVÝ TISKOPIS PŘEHLED O VÝŠI POJISTNÉHO**
- 5/ ROZSUDEK NEJVYŠŠÍHO SPRÁVNÍHO SOUDU K PROBLEMATICE POSOUZENÍ TANTIÉM**
- 6/ JUDIKÁT K UZAVÍRÁNÍ DOBY URČITÉ NA DOBU MAXIMÁLNĚ 2 ROKŮ**
- 7/ ODPOVĚDI NA DOTAZY**

**Příloha: Smlouvy o zamezení dvojího zdanění – jen v elektronické podobě
Tiskopis „Přehled o výši pojistného na SZ“ – jen v elektron. podobě
Informace MF k dodatečnému daňovému přiznání...**

Vážení přátelé,

v dnešním čísle informačního servisu najdete postup k provedení ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění za rok 2009 včetně konkrétních příkladů výpočtu ročního zúčtování a další aktuální informace z oblasti odměňování zaměstnanců.

1/ ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH A DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ ZA ROK 2009

Při provádění ročního zúčtování za rok 2009 budeme opět pracovat s jednotnou daní 15% a se „superhrubou mzdou“. Pro výpočet daně je nový tiskopis **„VÝPOČET DANĚ A DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ... za rok 2009“ – VZOR č. 14.**

U KOHO JE MOŽNÉ PROVÉST ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZA ROK 2009

- A) u toho, kdo **pobíral zdanitelnou mzdu pouze od jednoho plátce**. Příjmy do 5000 Kč vyplacené dalším plátcem, které byly zdaněny 15% srážkovou daní do daňového základu nevstupují, protože toto je daň konečná a nikde se již neuvádí.

Režim do 5000 Kč se nemohl ani v roce 2009 použít u společníků a jednatelů s.r.o., u členů družstev a u členů statutárních orgánů. Zde musela být vždy použita zálohová daň ve výši 15%.

- B) u toho, kdo **pobíral zdanitelnou mzdu od více plátců daně postupně**. Mzda vyplacená poplatníkovi dodatečně po skončení pracovního poměru od předchozího plátce není na závalu. Musí být ale vyplacena ve stejném zdaňovacím období.

Poplatník, kterému byly vyplaceny příjmy za předchozí období, tj. po 31. 1., musí podat vždy daňové přiznání.

- C) u toho, kdo **podepsal** u všech postupných plátců **prohlášení k dani** nejpozději do 15. února následujícího roku a do téhož data požádal o provedení ročního zúčtování.

- D) u toho, kdo neměl **ostatní příjmy** (podle §§ 7 až 10) **vyšší než 6000 Kč**.

*Mezi ostatní příjmy patří příjmy z pronájmu, z podnikání, ale i ostatní příjmy uvedené v § 10 (mezi ně patří např. **důchody nad 288 tis. Kč ročně**).*

V rámci § 10 se dále můžeme setkat s příjmy podle odst. 1 písm. a), které jsou do 20000 Kč od daně osvobozeny – sem patří např. příjmy z příležitostných činností nebo příležitostného pronájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby, která není provozována samostatně hospodářícím rolníkem.

Pro posouzení, zda nebyla překročena hranice 6000 Kč se berou veškeré **příjmy** podle §§ 7 až 10 **nesnížené o výdaje**.

POZOR: pokud bude poplatník podávat daňové přiznání z jiného důvodu, zahrnou se do zdanitelných příjmů veškeré příjmy, a to i v případě, že byly nižší než 6000 Kč.

- E) u poplatníka, který **se sám nerozhodne podat daňové přiznání**.

F) u toho, kdo **předložil potvrzení o příjmu** od předchozích plátců mzdy do 15. 2. následujícího roku.

G) u poplatníka, který neměl po část roku **příjmy plynoucí ze zahraničí**.

Naopak **roční zúčtování nelze provést** v žádném případě:

- u poplatníka, který obdržel po 31. 1. 2009 **příjmy ze závislé činnosti**, které se vztahují k příjmům zúčtovaným v jeho prospěch v předchozích letech, jenž se tenkrát nepovažovaly za jeho příjmy, protože mu nebyly vyplaceny,
- u **daňového nerezidenta**, který chce uplatnit slevy na dani podle § 35ba odst. písm. b) až e) a daňové zvýhodnění na dítě podle § 35c.

V těchto případech se musí vždy podat daňové přiznání.

CO MUSÍ POPLATNÍK UDĚLAT, ABY SE U NĚHO MOHLO ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ PROVÉST?

- **do 15. 2. požádat o provedení ročního zúčtování**

Žádat bude vždy svého posledního plátce ve zdaňovacím období, u kterého pobíral příjmy ze závislé činnosti a měl u něho podepsáno nebo dodatečně podepsal prohlášení k dani. Zde je třeba počítat s větším množstvím žádostí, protože v průběhu roku docházelo k snižování stavů a někteří zaměstnanci byli po skončení zaměstnání evidováni na úřadech práce.

Pokud poplatník **nepožádá** do 15. února o provedení ročního zúčtování, je u něho **daňová povinnost splněna srážením záloh na daň**, nic dalšího se neprovádí.

- do 15. 2. může poplatník **dodatečně prokázat nárok na slevy na dani**, které v průběhu roku neuplatnil.
- do 15. 2. musí **předložit potvrzení o zdanitelných příjmech** od předchozích plátců mzdy.

Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění **musí být na vzoru č. 17**. Starší vzory nejde za rok 2009 použít, protože **neobsahují „povinné pojistné“** a členění dodatečně vyplacených mezd a tudíž by byl špatně stanoven základ daně.

- do 15. 2. může poplatník **dodatečně podepsat prohlášení k dani**

Pokud nám prohlášení dodatečně podepíše a předloží všechny požadované náležitosti, může se u něho rovněž roční zúčtování provést. Jestliže by poplatník prohlášení zpětně podepsal i za měsíce, kdy měl příjem do 5000 Kč, zdaněný 15% srážkovou daní, bude třeba provést opravu **ze srážkové daně na zálohovou**.

POZOR: zpětně nemůže podepsat prohlášení u svého předchozího plátce, ale jen u plátce, kde je v pracovním poměru ke konci zdaňovacího období.

JAKÝ BUDE POSTUP VÝPOČTU ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ?

II Zjistíme základ daně u poplatníka

Základ daně se zjistí tak, že se vezme **součet zdanitelných příjmů** vyplacených nebo obdržených do 31. ledna 2010 **za jednotlivé kalendářní měsíce roku 2009** od všech postupných plátců (uvede se na řádce 1. „Výpočtu daně“). Tyto příjmy se

navýší o součet „povinného pojistného“ (tj. 25% pojistné na SZ a 9% pojistné na VZP) za jednotlivé měsíce roku 2009 (uvede se na řádku 2. Výpočtu). **Povinné pojistné** se od roku 2009 **zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru** už při výpočtu zálohy na daň. Součet údajů na řádce 1 a na řádce 2 je **základ daně od všech plátců** (uvede se na řádku 3.).

III/ Od základu daně se odečtou nezdaniitelné částky ze základu daně, kterými jsou:

NEZDANITELNÉ ČÁSTKY ZE ZÁKLADU DANĚ (§ 15)

- U **DARŮ** se budou 2% resp. 10% **počítat ze základu daně**, který tvoří příjmy ze závislé činnosti navýšené o „povinné pojistné“.

Např. hrubý příjem zaměstnance je 100000 Kč a základ daně je 134000 Kč. 10% se bude počítat z vyšší částky a je možno uznat dar až do výše 13400 Kč.

Pro uznání daru musí být splněny tyto podmínky :

- **úhrnná hodnota darů přesáhne 2% ze základu daně** (hrubý příjem + povinné pojistné) **anebo činí alespoň 1000 Kč**

Pokud je dar 1000 Kč a vyšší, nemusí se podmínka 2% ze základu daně sledovat. Pouze u darů do 1000 Kč je třeba porovnat 2% ze základu daně s výší daru.

- v úhrnu lze **odečíst nejvýše 10% ze základu daně**
- poskytnuté **dary prokáže** dárce dokladem, ze kterého musí být zřejmé, kdo je **příjemcem daru, hodnota daru, účel, na který byl dar poskytnut a datum darování** (pokyn D-300). Hodnota jednoho odběru krve bezpříspěvkového dárce se oceňuje částkou **2000 Kč**
- hodnotu poskytnutých darů lze **odečíst v tom zdaňovacím období, ve kterém byly prokazatelně poskytnuty** (pokyn D-300).

- U **ODPOČTU ÚROKŮ** dochází ke změně v posuzování úvěrů na **refinancování** bytové potřeby

Na základě Pokynu MF D-324, k výkladu pojmu „bytová potřeba“, bude u zaměstnance, kterému byl poskytnut úvěr na splácení následného hypotečního úvěru, kterým je refinancován předchozí úvěr na financování bytových potřeb uvedených v § 15 odst. 3 písm. a) až h), může se u něho uplatnit odpočet nezdaněné částky z titulu zaplacených úroků.

Ke změně došlo i v **prokazování nároku na odpočet úroků uživatelem bytu** podle § 15 odst. 3 písm. e), tj. u „*úvěru použitého na údržbu a změnu stavby bytového domu, rodinného domu nebo bytu ve vlastnictví a bytů v nájmu nebo užívání*“. Zde se může od 1. 7. 2009 prokazovat **byt v užívání pouze dokladem o trvalém pobytu**. Vypustilo se prokazování bytu v užívání občanským průkazem, protože občanský průkaz již nemusí údaj o trvalém pobytu obsahovat.

Jinak zůstává v platnosti odpočet úroků **maximálně 300 tis. Kč** za rok ze všech úvěrů v rámci domácnosti.

- U **PENZIJNÍHO PŘIPOJIŠTĚNÍ** se v rámci ročního zúčtování nic nemění tj. částka **nad 6000 Kč, maximálně lze odečíst částku 12000 Kč** – maximum lze odečíst při vlastní platbě zaměstnance 18000 Kč.

POZOR: roční zúčtování za rok 2009 ale nelze provést u zaměstnance, který v letech 2006 až 2008 uplatňoval odpočet nezdaněné částky na penzijní připojištění vyšší než 6000 Kč a v roce 2009 smlouvu zrušil a nechal si vyplatit odbytné (tj.

nesplnil smluvní podmínky). Tento zaměstnanec musí podat daňové přiznání za rok 2009 a v něm jako příjem podle § 10 uvést částku, kterou si odečetl v letech 2006 až 2008. Pokud nebyla částka odpočtů v součtu vyšší než 6000 Kč, může se u něho roční zúčtování provést.

▪ **U SOUKROMÉHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ,**

se mezi pojišťovny, které můžou uzavírat toto pojištění, doplnily „jiné pojišťovny usazené na území členského státu EU nebo Evropského hospodářského prostoru“. Z toho vyplývá, že zaměstnanec může předložit smlouvu na životní pojištění uzavřenou ve státě EU s pojišťovnou, která v ČR vůbec nepodniká. Zde je potřeba upozornit, že smlouva musí být přeložena do českého jazyka, protože úředním jazykem je čeština. Pouze u smlouvy o soukromém životní pojištění uzavřené na Slovensku není třeba překladu, protože slovenštinu je možno na území ČR uznat jako úřední jazyk v daňovém řízení (§ 3 odst. 1 zákona 337/92 Sb. o správě daní a poplatků).

Maximální částka, kterou lze odečíst na životní pojištění činí **12 tis. Kč**, a to i v případě, že má poplatník uzavřeno více smluv s více pojišťovnami.

I zde platí, že **v případě vypovězení smlouvy** v roce 2009 při nesplnění podmínek (60 a 60...), musí zaměstnanec podat daňové přiznání, pokud odpočty nezdanitelných částek z tohoto titulu činily v letech 2000 až 2008 v součtu více než 6000 Kč.

- U odpočtu **ZAPLACENÝCH ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ** rovněž nedochází ke změně, tj. **odečtou se částky zaplacených členských příspěvků do výše 1,5% zdanitelných příjmů, maximálně však do výše 3000 Kč.**

Zde se opět budou porovnávat příspěvky sražené ze mzdy XII/08 až XI/09 se zdanitelnými příjmy roku 2009.

- Odpočet „**ÚHRAD ZA ZKOUŠKY OVĚŘUJÍCÍ VÝSLEDKY DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ**“

Maximálně lze odečíst úhrady ve výši **10000 Kč**, u osob se zdravotním postižením **13000 Kč** a u osob s těžším zdravotním postižením **15000 Kč**. Tyto odpočty lze uplatnit pokud nebyly hrazeny zaměstnavatelem nebo si je poplatník s příjmy podle § 7 neuplatnil jako výdaj.

Pokud používáte ještě u některých zaměstnanců starší vzor Prohlášení k dani je třeba, aby zaměstnanec, který chce uplatnit zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání, do tohoto prohlášení vložil list, kde by uvedl to, co je na vzorech č. 17 a vyšších k odpočtu úhrady za zkoušky ověřující...

III/ Po odpočtu těchto nezdanitelných částek získáme tzv. „základ daně snížený o nezdanitelné částky“, který se zaokrouhlí na celé stovky směrem dolů.

IV/ Ze základu daně sníženého o nezdanitelné částky a zaokrouhleného na celé stovky směrem dolů se **vypočte daň z příjmů 15%.**

VI/ Od vypočtené daně se odečtou slevy na dani

SLEVY NA DANI PODLE § 35ba odst. 1 se uplatní v těchto výších:

Slevy na dani podle § 35ba ZDP:	2009	2009 krácení za měsíce, kdy nebyly splněny podm. na začátku měsíce
- na poplatníka (základní) - u starobního důchodce	24 840 Kč 24 840 Kč	uplatní se vždy celá uplatní se vždy celá
- na druhého z manželů - (na držitele průkazu ZTP/P)	24 840 Kč (49 680 Kč)	2070 Kč
- na částečný invalidní důchod	2 520 Kč	210 Kč
- na plný invalidní důchod	5 040 Kč	420 Kč
- na průkaz ZTP/P	16 140 Kč	1345 Kč
- pro studenta	4 020 Kč	335 Kč

ZÁKLADNÍ SLEVA NA POPLATNÍKA (24840 Kč)

V ročním zúčtování **náleží vždy ve výši 24840 Kč**, a to i u daňových nerezidentů a u poživatelů starobního důchodu. V plné výši se uplatní tato sleva i u poplatníků, kteří neměli příjmy po celý rok 2009.

SLEVA NA DRUHÉHO Z MANŽELŮ (24840 Kč a u manžela, který je držitelem průkazu ZTP/P 49680 Kč), tato částka se krátí za měsíce, kdy netrvalo manželství na začátku měsíce.

Sleva na druhého z manželů nahrazuje společné zdanění manželů a bude náležet, jestliže jeho vlastní příjem nepřesáhl v roce 2009 částku **68000 Kč**. Do částky 68000 Kč patří celoroční příjmy, i když manželství netrvalo po celý kalendářní rok.

Do příjmů druhého z manželů **se nezahrnují** pouze dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na péči, sociální služby, státní příspěvky na penzijní připojištění, státní příspěvky podle zákona o stavebním spoření a stipendium. Od roku 2008 nebude do vlastních příjmů druhého z manželů zahrnován „**příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, který je od daně osvobozen podle § 4**“. Veškeré ostatní příjmy do vlastních příjmů druhého z manželů patří, a to nesnížené o výdaje.

Prokazování příjmu druhého z manželů se i nadále provádí čestným prohlášením poplatníka, tzn., že je třeba vepsat do „prohlášení k dani“, jméno, příjmení a rodné číslo manžela/lky a dobu, po kterou spolu žili v domácnosti (str. 4). Ve starších tiskopisech prohlášení k dani je třeba opravit částku 38040 Kč na **68000 Kč**.

Ostatní slevy na dani (INVALIDITY A STUDIUM) se budou poskytovat za stejných podmínek jako v roce 2008. V případě, že byly podmínky splněny pouze po část kalendářního roku, náleží slevy podle § 35ba odst 1 písm. b) až f) ve výši poměrné části roční slevy za měsíce, kdy byly podmínky splněny na začátku měsíce.

Např. částečný invalidní důchod byl přiznán od 15. 2. 2009. Sleva na ČID se poskytne za měsíce III. až XII., tj. ve výši 2100 Kč (210x10).

Od roku 2010 se bude sleva na invaliditu poskytovat podle toho, zda se jedná o invalidní důchod pro invaliditu prvního, druhého nebo třetího stupně.

VII/ Po odpočtu veškerých řádně prokázaných slev na dani získáme daň po slevě (uvede se na řádce 20. „Výpočtu“ – musí být větší nebo rovna 0)

VIII/ Daň po slevě porovnáme s úhrnem sražených záloh na daň uvedeným na řádce 21. „Výpočtu“

VIII/ Pokud je daň po slevě nižší než sražené zálohy, jedná se o přeplatek na dani, který se vrátí poplatníkovi, je-li tento přeplatek vyšší než 50 Kč. Případný nedoplatek z ročního zúčtování se poplatníkovi nesráží. Rozdíl mezi daní po slevě a sraženými zálohami se uvede na řádku 22. „Výpočtu“. **U zaměstnanců, kteří neuplatňují daňové zvýhodnění na dítě, končí výpočet daně tímto řádkem.** Pokud zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na dítě, tak se řádek 22 „Výpočtu“ nevyplňuje a pokračuje se ve výpočtu řádkami 23. až 31.

Příklady ročního zúčtování u zaměstnanců, kteří neuplatňují daňové zvýhodnění na děti:

Příklad č. 1. Zaměstnanec s příjmem 15000 Kč měsíčně, který nemá žádné nezdánitelné částky a uplatňuje jen základní slevu na poplatníka.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	180 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe (§ 6 odst. 13)	61 200
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	241 200
12.	Vypočtená daň	36 180
13.	Sleva na poplatníka	24 840
20.	Daň po slevě (částka musí být větší nebo rovna 0)	11 340
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě)	11 340
22.	Přeplatek (+) Nedoplatek (-) rozdíl ř. 21 – ř. 20	0

Tomuto zaměstnanci nevychází žádný přeplatek na dani. V praxi bude, díky zaokrouhlování základu daně, u těchto zaměstnanců vycházet přeplatek od 0 do 140 Kč. Pokud by vznikl přeplatek vyšší než 50 Kč, vrátí se poplatníkovi nejpozději při zúčtování mzdy za měsíc březen.

Příklad č. 2. Zaměstnanec s příjmem 10000 Kč měsíčně, který nemá žádné nezdánitelné částky a uplatňuje jen základní slevu na poplatníka.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	120 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe (§ 6 odst. 13)	40 800
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	160 800
12.	Vypočtená daň	24 120
13.	Sleva na poplatníka	24 840
20.	Daň po slevě (částka musí být větší nebo rovna 0)	0
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě)	0
22.	Přeplatek (+) Nedoplatek (-) rozdíl ř. 21 – ř. 20	0

Tento zaměstnanec neplatil zálohy v průběhu roku 2009 z titulu nízkého příjmu a ani v rámci ročního zúčtování mu nebude nic vráceno. Kdyby chtěl tento poplatník uplatnit některou z nezdáněných částek (dar, úroky, penzijní nebo životní pojištění) nebo slevu na manželku, tak se mu z tohoto titulu nic nevrátí, protože stejně žádné

zálohy v průběhu roku neplatil. Pokud by měl tento zaměstnanec vyživované děti, mohl by dostat daňové zvýhodnění formou bonusu.

POZOR: hranice zdanitelného příjmu, při kterém se neplatí záloha na daň, je 10300 Kč. Pokud by zaměstnanec pracoval na dohodu o provedení práce, z které se neodvádí pojistné, mohl by mít příjem až 13800 Kč, aby neplatil zálohu na daň.

Příklad č. 3. Zaměstnanec s příjmem 25000 Kč měsíčně si uplatňuje nezdánitelnou částku z titulu vlastní platby na penzijní připojištění 12000 Kč a platby na životní pojištění rovněž v částce 12000 Kč, kromě toho daroval v průběhu roku 5x krev. Jeho manželka nedosáhla v roce 2009 příjmu ve výši 68000 Kč.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	300 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe (§ 6 odst. 13)	102 000
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	402 000
4.	Nezdánitelná částka – dar	10 000
6.	Nezdánitelná částka – penzijní připojištění	12 000
7.	Nezdánitelná částka – pojistné na soukromé životní pojištění	12 000
10.	Nezdánitelné částky celkem	34 000
11.	Základ daně snížený o nezdánitelné částky	368 000
12.	Vypočtená daň	55 200
13.	Sleva na poplatníka	24 840
14.	Sleva na manželku	24 840
20.	Daň po slevě (částka musí být větší nebo rovna 0)	5 520
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě)	35 460
22.	Přeplatek (+) Nedoplatek (-) rozdíl ř. 21 – ř. 20	+29 940

Tomuto zaměstnanci bude vrácen přeplatek na dani ve výši 29940 Kč. Přeplatek vznikl díky tomu, že se mu na zálohách srážela v průběhu roku poměrně vysoká částka, protože slevu na manželku a odpočet nezdánitelných částek může uplatnit až v rámci ročního zúčtování záloh.

IX/ U Zaměstnanců, kteří uplatňují daňové zvýhodnění na dítě se pokračuje ve výpočtu takto:

U DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ NA VYŽIVOVANÉ DÍTĚ

daňového zvýhodnění činí v roce 2009 **10680 Kč** (u dítěte s průkazkou ZTP/P 21360 Kč). Daňové zvýhodnění se může poskytnout formou **slevy na dani** (až do výše daňové povinnosti) nebo formou **daňového bonusu**, který může činit až **52200 Kč**. Nárok na daňový bonus vzniká zaměstnanci při ročním příjmu ve výši šesti násobku minimální mzdy, která byla v roce 2009 ve výši 8000 Kč, tzn., že nárok na daňový bonus vznikne u příjmu 48000 Kč nebo vyšším.

Posouzení, zda se jedná o vyživované dítě, je třeba provést podle § 35c odst. 6 ZDP. Podrobný výklad najdete v brožuře „Abecedník“, oddíl 5. a 8.

X/ Vlastní porovnání nároku na daňové zvýhodnění se slevami na dani a daňovými bonusy je uvedeno v následujících příkladech

Příklad č. 1. zaměstnanec měl měsíční zdanitelný příjem 30 tis. Kč jen ve třech měsících roku 2009 a po zbytek roku byl v pracovní neschopnosti. Tento zaměstnanec má tři děti. Nárok na daňový bonus u něho v měsících, kdy pracoval nevznikl, protože daňové zvýhodnění bylo uplatněno formou slevy na

dani. Jeho roční daňová povinnost byla 18090 Kč a ta se vynulovala slevou na poplatníka (24840 Kč), takže daň po slevě je u tohoto poplatníka nulová

20.	Daň po slevě na dani podle § 35ba (částka musí být větší nebo rovna 0)	0
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po případné slevě na dani)	3 870
23.	Daňové zvýhodnění – nárok celkem	32 040
24.	Daňové zvýhodnění – z toho sleva na dani	0
25.	Daňové zvýhodnění – daňový bonus (ř.23 - ř.24)	32 040
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě – daň po slevě (ř.20 -ř.24)	0
27.	Zúčtování záloh na daň po slevě – rozdíl na dani po slevě (ř.21-ř.26)	3 870
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – vyplacené měsíční bonusy	0
29.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – rozdíl na daň. bonusu ř.25-28)	32 040
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a bonusu (ř.27 + ř. 29)	35 910
31.	Doplatek ze zúčtování – a) přeplatek na dani po slevě	3 870
	Doplatek ze zúčtování – b) doplatek na daňovém bonusu	32 040

Tomuto zaměstnanci by se vyplatila celkem částka 35910 Kč, a to tak, že by se mu vrátil přeplatek na dani 3870 Kč a obdržel by doplatek na daňovém bonusu ve výši 32040 Kč. Částka 3870 Kč by se uvedla do příjmů pro zjištění nároku na dávky SSP, částka 32040 Kč nikoliv.

Příklad č. 2. zaměstnanec s příjmem 20000 Kč měsíčně, který má 3 děti byl v roce 2009 nemocen a ve dvou měsících dosáhl pouze příjmu 5000 Kč. Ve všech měsících neplatil daň a obdržel daňový bonus. Výpočet daně u něho bude vypadat takto:

20.	Daň po slevě na dani podle § 35ba (částka musí být větší nebo rovna 0)	17 370
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po případné slevě na dani)	0
23.	Daňové zvýhodnění – nárok celkem	32 040
24.	Daňové zvýhodnění – z toho sleva na dani	17 370
25.	Daňové zvýhodnění – daňový bonus (ř.23 - ř.24)	14 670
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě – daň po slevě (ř.20 -ř.24)	0
27.	Zúčtování záloh na daň po slevě – rozdíl na dani po slevě (ř.21-ř.26)	0
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – vyplacené měsíční bonusy	12 540
29.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – rozdíl na daň. bonusu ř.25-28)	2 130
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a bonusu (ř.27 + ř. 29)	2 130
31.	Doplatek ze zúčtování – a) přeplatek na dani po slevě	0
	Doplatek ze zúčtování – b) doplatek na daňovém bonusu	2 130

V tomto případě by se zaměstnanci vrátila částka 2130 Kč, což je doplatek na daňovém bonusu (nezahrnuje se do příjmů pro nárok na dávky SSP).

XII/ Vrácení daně

V případě, že na řádce 22 bude přeplatek na dani vyšší než 50 Kč, vrátí se poplatníkovi nejpozději v zúčtování mzdy za měsíc březen 2010. Pokud je doplatek ze zúčtování na ř. 30 vyšší než 50 Kč, vrátí se poplatníkovi rovněž nejpozději v zúčtování mzdy za měsíc březen 2010. O vrácení přeplatku si sníží plátce daně nejbližší odvody záloh nebo může požádat o vrácení přeplatku podle § 64 zákona 337/92 Sb. o správě daní a poplatků.

V případě, že vznikne nedoplatek na dani, tak se od poplatníka nevybere.

NA CO SI DÁT POZOR PŘI ROČNÍM ZÚČTOVÁNÍ ZA ROK 2009

- **jestli je správně stanoven základ daně u poplatníků** („superhrubá mzda“) zde hlavně v případě, že zaměstnanec měnil zaměstnání v průběhu roku a zda mu předchozí plátce navyšoval správně na superhrubou mzdu. Když vydělíme údaj na řádce 2. údajem na řádce 1. mělo by nám vyjít 0,34. Díky zaokrouhlování povinného pojistného na celé Kč nahoru zde mohou být rozdíly v tisícinách (např. 0,3402).

POZOR: tato kontrola by neplatila v případě, že zaměstnanec měl u zaměstnavatele ještě např. dohodu o provedení práce, u které se na superhrubou mzdu nenavyšuje (obdobně i v případě souběhu zaměstnání a odměny člena statutárního orgánu, kde se odvádí pouze zdravotní pojištění)

- jestli je u zaměstnanců, u kterých bylo dosaženo **stropu pojistného** (1130640 Kč) správně stanoven základ daně

Tzn., že u těchto zaměstnanců by měla být na ř. 2 Výpočtu částka pojistného vypočtená z 1130640 Kč. V případě, že změnili zaměstnání v průběhu roku, může být na této řádce i částka vyšší.

- jestli není **poskytnut daňový bonus** u zaměstnance, který nedosáhl příjmu alespoň 48000 Kč (tj. **6-ti násobku minimální mzdy**) za rok 2009

Na daňové bonusy, které mu byly poskytnuty v měsících, kdy dosáhl alespoň poloviny minimální mzdy, ale nárok neztrácí. Zde by bylo výhodnější, aby si daňové zvýhodnění uplatnil druhý z manželů...pochopitelně, pokud má nějaké příjmy...

- u **daňových nerezidentů vždy odečíst celých 24840 Kč**

Těmto nerezidentům by se mělo odečíst celých 24840 Kč i v případě, že na území v ČR pobýval pouze několik měsíců.

- **zkontrolovat nedoplatky na dani**

Díky zavedení jednotné daně 15% by **nedoplatky na dani neměly** v roce 2009 **vůbec vzniknout**. Doporučujeme v případě nedoplatku zkontrolovat výpočet záloh v průběhu roku.

- **zkontrolovat přeplatky na dani u poplatníků, kteří neměli žádné nezdaněné částky nebo dodatečně prokázané slevy na dani**

U těchto poplatníků by díky jednotné 15% dani neměly vznikat přeplatky na dani vyšší než 140 Kč, pokud byl správně stanoven základ daně.

ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH U NĚKTERÝCH SPECIFICKÝCH SKUPIN ZAMĚSTNANCŮ**▪ CIZINCI**

Zde je třeba rozlišit, zda se jedná o **daňového rezidenta** (tj. ten, kdo má daňovou povinnost z celosvětových příjmů v ČR) nebo o **daňového nerezidenta**, který má daňovou povinnost pouze z příjmů ze zdrojů v ČR. **Mzda** za práci vykonávaná na našem území má vždy **zdroj na území ČR**.

Cizinec, daňový rezident by u nás měl mít bydliště nebo se zde obvykle zdržovat (popř. by zde měl mít rodinu) a pokud měl příjmy ze závislé činnosti u nás - může v případě, že měl podepsané prohlášení k dani, požádat o roční zúčtování a uplatnit

všechny slevy na dani, které řádně prokáže a může uplatnit daňové zvýhodnění na děti.

Cizinec, daňový nerezident pokud by u nás měl pouze příjmy ze závislé činnosti, mohl by si požádat o provedení ročního zúčtování (předpokladem je podpis prohlášení k dani). U něho by se mohla uplatnit pouze základní sleva na dani (24840 Kč) a sleva na dani na studenta (4020 Kč), případně poskytnutý dar podle § 15 odst.

1. K příjmům dosaženým v zahraničí se u něho nepřihlíží. V případě, že má **90% příjmů ze zdrojů v ČR**, může **podat daňové přiznání** a uplatnit si **slevu na manželku nebo invalidity a daňové zvýhodnění na dítě**.

POZOR – při posuzování, zda se jedná o rezidenta v ČR nebo ve státě, odkud tento cizinec pochází, je vhodné se podívat do platné smlouvy o zamezení dvojího zdanění s příslušným státem. Platné **smlouvy o zamezení dvojího zdanění** jsou **v příloze tohoto čísla v elektronické podobě**. V případě, že máte **jakoukoliv pochybnost** o rezidenci či nerezidenci, **považujte cizince za nerezidenta a uplatněte u něho pouze odpočet základní nezdanitelné částky**, případně částky na studium. Pokud chce uplatnit další slevy na dani nebo daňové zvýhodnění na dítě, doporuďte mu podání daňového přiznání.

▪ ZAMĚSTNANCI POBÍRAJÍCÍ NÁHRADU ZA ZTRÁTU NA VÝDĚLKU

Těmto zaměstnancům lze roční zúčtování provést, pokud jim vyplacená náhrada od Kooperativy resp. České pojišťovny nebyla zdaněna zálohovou daní (tzn., že náhrada byla do 5000 Kč). V případě, že vyplacená náhrada byla vyšší než 5000 Kč, musí zaměstnanec podat daňové přiznání.

▪ TISKOPIS DAŇOVÉHO PŘIZNÁNÍ

Pro podání daňového přiznání za rok 2009 je třeba použít **vzor č. 16**, který má 4 přílohy. Zaměstnanec, který měl pouze příjmy ze závislé činnosti od více plátců současně, vyplní pouze základní tiskopis bez příloh. Pokud zaměstnanec zároveň podnikal, vyplní ještě přílohu č. 1. V případě, že měl příjmy z pronájmu (§ 9) nebo ostatní příjmy (§ 10), vyplní přílohu č. 2. Při příjmech ze zahraničí se vyplní buď příloha č. 3 nebo 4.

▪ DOTAZY K PROVEDENÍ ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH

Můžeme provést roční zúčtování u zaměstnance, kterému byla vyplacena náhrada za ztrátu na výdělku od Kooperativy dne 25. ledna 2010? Výše vyplacené náhrady byla 9530 Kč.

Příjem vyplacený poplatníkovi do 31. 1. po skončení zdaňovacího období, se považuje ještě za příjem zdaňovacího období roku 2009. Roční zúčtování provést nelze, protože vyplacená náhrada od pojišťovny byla vyšší než 5000 Kč a musela z ní být sražena zálohová daň. V tomto případě měl zaměstnanec současně více plátců ve zdaňovacím období a musí si podat za rok 2009 daňové přiznání.

Zaměstnanec náhle zemřel 27. 1. 2010, ale ještě předtím si u nás požádal o provedení ročního zúčtování za rok 2009. Můžeme v tomto případě roční zúčtování provést a přeplatek z ročního zúčtování vrátit jeho manželce, která pobírá rodičovský příspěvek?

*V případě, že zaměstnanec zemřel, nelze roční zúčtování záloh provést, a to ani v případě, že o jeho provedení ještě stačil požádat. Podle § 38ch odst. 5 je zaměstnavatel povinen **vrátit přeplatek na dani poplatníkovi** a ten již neexistuje. Manželka je podle § 40 odst. 7 zákona 337/92 Sb. o správě daní a poplatků povinna podat přiznání k dani do šesti měsíců po jeho úmrtí. V daňovém přiznání si uplatní všechny nezdaněné částky ze základu daně a slevy na dani, na které by měl její zemřelý manžel nárok. Pokud její příjmy v roce 2009 nepřekročily 68000 Kč, mohla by se v daňovém přiznání odečíst i sleva na manželku.*

Zaměstnanec měl v roce 2009 příjmy ve výši minimální mzdy a nebyly u něho v průběhu roku sráženy vůbec žádné zálohy na daň. Na konci roku 2009 obdržel od zemědělského družstva nájem za pozemky ve výši 8500 Kč. Musí si podat za rok 2009 daňové přiznání, i když nebude muset platit daň z důvodu nevyčerpání slevy na poplatníky ve svém zaměstnání?

Povinnost podat daňové přiznání u tohoto zaměstnance vyplývá z § 38g odst. 2 ZDP, protože jeho ostatní příjmy podle §§ 7 až 10 byly vyšší než 6000 Kč. Tento poplatník vyplní přílohu č. 2 daňového přiznání, kde uvede příjem z pronájmu ve výši 8500 Kč a může si uplatnit paušální výdaje 30%. Kdyby daňové přiznání nepodal, i když mu daňová povinnost pravděpodobně nevznikla, mohl by ho správce daně k jeho podání vyzvat a případně i za jeho nepodání sankcionovat.

Obrací se na nás zaměstnanci, kteří v průběhu roku 2009 neplatili žádné zálohy na daň z důvodu, že uplatňovali slevy na dani a daňové zvýhodnění na děti. Nyní nám předkládají potvrzení o výši darů, potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění a na soukromé životní pojištění. Máme si od nich vůbec brát tato potvrzení, když jim nemáme co vrátit?

Tito poplatníci si můžou požádat o provedení ročního zúčtování, ale žádná daň se jim vracet nebude, protože žádnou daň v průběhu roku 2009 neplatili. Pokud by měl tento poplatník více vyživovaných dětí, mohl by případně obdržet doplatek na daňovém bonusu. Pokud Vám bude vycházet, že žádný přeplatek na dani nebo na daňovém bonusu nebude, potvrzení od zaměstnanců ukládat nemusíte. Citlivě jim vysvětlíte, že bohužel jejich daň byla nulová a není jim co vracet.

Můžeme zaměstnanci provést roční zúčtování záloh, jestliže v roce 2009 vypověděl smlouvu na penzijní připojištění (podmínky pro výplatu ještě nebyly splněny), z které si uplatňoval od roku 2002 nezdanitelnou částku ve výši 3000 Kč ročně? Jak to bude s poskytovanými příspěvky od zaměstnavatele, které jsme po celou dobu trvání smlouvy platili?

V případě, že zaměstnanec vypověděl v roce 2009 smlouvu o penzijním připojištění bez nároku na penzi, nelze roční zúčtování provést v případě, že součet uplatněných nezdaněných částek z titulu § 15 odst. 5 ZDP byl za roky 2006 až 2008 vyšší než 6000 Kč. K nezdaněným částkám uplatněným v předchozích letech se nepřihlíží, neboť do zákona se tato změna dostala až od zdaňovacího období roku 2006. Ve Vašem případě činí součet uplatněných nezdaněných částek za roky 2006 až 2008 částku 9000 Kč, takže není možné roční zúčtování provést a zaměstnanec musí podat daňové přiznání a jako příjem podle § 10 v něm uvést částku 9000 Kč.

Příspěvek zaměstnavatele za měsíce, po které smlouva trvala, se nemusí od zaměstnance vybrat zpět, protože budou podléhat srážkové dani 15%, kterou musí z příspěvků zaměstnavatele odvést penzijní fond. Srážkové dani z příjmů budou podléhat veškeré příspěvky zaměstnavatele poskytnuté za dobu trvání penzijního připojištění.

Někteří zaměstnanci si v předchozích letech podávali daňové přiznání, protože uplatňovali společné zdanění manželů nebo jim tato povinnost vyplývala z jiných důvodů. Nyní budou žádat o roční zúčtování záloh a chtěli by si uplatnit některé nezdaněné částky, které údajně prokázali již na FÚ při podání daňového přiznání v předchozích letech. Můžeme jim nezdaněné částky uznat bez prokázání?

Pokud si tito zaměstnanci uplatňovali u Vás nezdanitelné částky (úroky, penzijní připojištění, životní pojištění) ještě předtím, než začali podávat daňové přiznání, můžete pokračovat v jejich odpočtu. Jestliže si však začali uplatňovat nezdanitelné částky až v době, kdy podávali daňové přiznání, musí Vám tyto nezdanitelné částky řádně prokázat. Např. pokud si uzavřeli soukromé životní pojištění v roce 2008 a uplatnili si odpočet za rok 2008 v rámci daňového přiznání na FÚ a nyní si budou chtít odpočet uplatnit v rámci ročního zúčtování, musí předložit uzavřenou smlouvu s pojišťovnou a potvrzení o výši zaplaceného pojistného.

Zaměstnanec předložil darovací smlouvu, podle které provedl zednické práce pro obec v hodnotě 11700 Kč. Ve smlouvě je rozsah práce 130 hodin a odměna za hodinu 90 Kč. Je možné tento dar uznat?

Podle § 15 odst. 1 zákona o daních z příjmů je účel daru naplněn (dar obci). Podle Pokynu MF D-300 se za dary považují i nepeněžní dary včetně služeb, které se ocení podle obvyklých cen (zákon 151/97 Sb. o oceňování majetku). Sazbu 90 Kč za hodinu práce lze považovat za cenu obvyklou a dar lze uznat, pokud ovšem Váš zaměstnanec nepodniká a nezahrnul si hodnotu darovaného výkonu do výdajů své živnosti.

Zaměstnanec nám předložil životní pojistku uzavřenou na Slovensku se slovenskou pojišťovnou a zároveň předložil potvrzení o zaplaceném pojistném za rok 2009 v eurech. Můžeme tuto pojistku uznat jako nezdaněnou částku? V případě, že ano, jak přepočteme eura na Kč?

Podle § 15 odst. 6 zákona o daních z příjmů je možno odečíst i zaplacené pojistné uzavřené s pojišťovnou usazenou na území členského státu EU nebo Evropského hospodářského prostoru, pokud smlouva splňuje podmínky soukromého životního pojištění uvedené v našem zákonu o daních z příjmů (tj. minimálně 60 měsíců platit a výplata pojistného plnění nejdříve v kalendářním roce, ve kterém poplatník dosáhne věku 60 let). Jestliže jsou tyto náležitosti splněny, je možno nezdaněnou částku odečíst. Přepočet zaplaceného pojistného z eura na Kč se provede přes jednotný kurz, kterým je průměr kurzů stanovených ČNB v jednotlivých měsících zdaňovacího období (§ 38 zákona o daních z příjmů).

Zaměstnanec si již od roku 2000 platí smlouvu na soukromé životní pojištění, která je uzavřena až do dovršení 65 let. Každoročně si uplatňuje v daních

odpočet částky 10000 Kč a v současné době by si chtěl smlouvu zrušit a nechat si vyplátit odbytné. Bude muset podat daňové přiznání a jako příjem podle § 10 uvést částky, které si v předchozích letech uplatňoval? Upozorňujeme, že již dosáhl věku 62 let.

Váš zaměstnanec splnil podmínky soukromého životního pojištění („60 a 60“), takže odpočty v předchozích uplatněné nebude muset dodávat. Pokud si ale nechá vyplátit pojistné plnění před dosažením sjednané doby pojištění, tj. před 65 rokem, musí počítat s tím, že mu pojišťovna vyplatí pojistné plnění „patříčně pokrácené“.

Zaměstnanci byl přiznán částečný invalidní důchod od 7. září 2009. Výměr o přiznání důchodu do současné doby neobdržel (má zatím jen rekomandaci). Můžeme u něho provést roční zúčtování a uplatnit u něho 3/12 ze slevy na částečnou invaliditu?

Pokud zaměstnanec prokáže slevu na částečnou invaliditu do 15. února 2010, je možné mu provést roční zúčtování a uplatnit slevu 630 Kč (3/12 z 2520 Kč) na částečnou invaliditu. Pokud obdrží výměr o přiznání důchodu po tomto datu, měl by si sám podat daňové přiznání, kde tuto částku uplatní.

Manželka našeho zaměstnance byla v roce 2009 na mateřské a poté na rodičovské dovolené. Její příjmy jsou cca 60000 Kč, takže by si na ni mohl uplatnit slevu na manželku, ale ona ještě dostává výživné od bývalého manžela ve výši 1500 Kč měsíčně. Kdybychom do příjmů zahrnuli toto výživné, překročila by hranici 68000 Kč. Musí se výživné do vlastních příjmů druhého z manželů zahrnout?

Zahrnování výživného do příjmů druhého z manželů je řešeno v Pokynu MF D-300, kde se říká, že výživné je určeno jen dítěti a do vlastních příjmů manželky/la se nezahrnuje. Částky přijaté nad rámec takto stanoveného výživného se do vlastních příjmů započítávají. Pokud odpovídá částka 1500 Kč stanovenému výživnému, může si manžel uplatnit slevu na manželku.

Syn našeho zaměstnance ukončil studium střední školy a od září nastoupil do zaměstnání. Uplatňovali jsme daňové zvýhodnění i za měsíce červenec a srpen a nyní jsme zjistili, že jeho syn měl po celý rok 2009 uzavřenu dohodu o pracovní činnosti v obchodní společnosti, kam chodil o víkendech rozvážet zboží do regálů. Příjmy byly v některých měsících nižší než 2000 Kč a v některých vyšší. Je možno ponechat daňové zvýhodnění za měsíce červenec a srpen nebo musíme provést opravu těchto měsíců?

Podle § 13 odst. 3 písm. a) nelze dobu školních prázdnin považovat za soustavnou přípravu na budoucí povolání na střední škole, jestliže dítě vykonávalo po celý kalendářní měsíc výdělečnou činnost (tj. činnost, která zakládá účast na nemocenském pojištění). Vzhledem k tomu, že dítě mělo pravděpodobně uzavřenu dohodu o pracovní činnosti tak, že se jednalo o zaměstnání malého rozsahu (pojištění vznikalo pouze v měsíci, kdy bylo dosaženo 2000 Kč), bude rozhodující výše příjmu v měsících červenci a srpnu. Pokud byla výše příjmu z dohody nižší než 2000 Kč, daňové zvýhodnění by náleželo, v opačném případě je třeba provést opravu.

Zaměstnanec se zúčastnil v roce 2009 vojenského cvičení tzv. „aktivních záloh“. Potvrdili jsme mu pouze průměrný výdělek a armáda mu vyplatila náhradu mzdy za dobu trvání tohoto cvičení. Můžeme tomuto zaměstnanci provést roční zúčtování záloh?

V tomto případě bude záležet na výši náhrady mzdy, kterou mu armáda za dobu vojenského cvičení vyplatila. Pokud byla náhrada mzdy do 5000 Kč, tak byla zdaněna 15% srážkovou daní a roční zúčtování lze provést. V případě, že byla náhrada mzdy nad 5000 Kč, musela z ní vojenská správa srazit zálohovou daň a zaměstnanci vystavit Potvrzení o zdanitelných příjmech a on si musí podat daňové přiznání.

2/ NOVÝ TISKOPIS POTVRZENÍ O ZDANITELNÝCH PŘÍJMECH

Na stránkách Ministerstva financí se objevil 22. 1. 2010, tj. se značným zpožděním..., nový tiskopis „**Potvrzení o zdanitelných příjmech**“ – VZOR č. 18. Tento tiskopis se liší od dosud používaného vzoru č. 17.

Je zde doplněn řádek 18, na který se uvede **úhrn pojistného, které je povinen platit poplatník uvedený v § 2 odst. 3 (tj. daňový nerezident ČR)**. Pokud podléhá odvodům tuzemského pojistného uvede se pojistné sražené podle zákona o pojistném na SZ a o pojistném na VZP. Na poplatníka, na kterého se vztahuje povinné zahraniční pojištění stejného druhu, se uvede úhrn příspěvků na toto zahraniční pojištění. Tento údaj se bude vyplňovat z toho důvodu, že ve většině států EU se neuplatňuje „superhrubá mzda“, ale základ daně tvoří zdanitelné příjmy snížené o poplatníkem zaplacené pojistné.

Závěr:

Pokud u Vás končil zaměstnanec v měsíci lednu (zejména daňový nerezident) a bylo mu vystaveno Potvrzení o zdanitelných příjmech na Vzor č. 17, je třeba mu vystavit opravené Potvrzení již na Vzor č. 18.

3/ INFORMACE MF K DODATEČNÉMU DAŇOVÉMU PŘIZNÁNÍ Z DŮVODU ŽÁDOSTÍ O VRÁCENÍ PLATEB ZA SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ V ROCE 2007

V minulém čísle jsme Vás informovali o chybějícím vyměřovacím základu zaměstnavatele pro odvod pojistného na SZ v období od 1. 1. 2007 do 30. 6. 2007. Někteří zaměstnavatelé již do 31. 12. 2009 požádali o vrácení pojistného za toto období a tím by měli mít i povinnost podat do 31. 1. 2010 dodatečné daňové přiznání za rok 2007. Vzhledem k tomu, že v současné době OSSZ žádosti těchto zaměstnavatelů pouze zaevidovaly a čekají do doby, než rozhodne Nejvyšší správní soud, vznikla specifická situace s podáním dodatečného daňového přiznání.

Vzhledem k těmto skutečnostem vydalo MF informaci k této situaci, kterou máme v příloze tohoto čísla a kde se mimo jiné uvádí:

„Do doby než bude známo definitivní rozhodnutí soudu, není nutno aby subjekty, které zažádaly o vrácení zaplaceného sociálního pojištění, podaly do konce následujícího měsíce dodatečné daňové přiznání k dani z příjmů za období, kterého se žádost týká...“

Ze strany finančních orgánů nebude uplatňována sankce za pozdní podání dodatečného daňového přiznání...

O případné povinnosti podat dodatečné daňové přiznání budou jednotlivé daňové subjekty finančními úřady včas vyrozuměny..."

O vývoji celé kauzy s vrácením pojistného na SZ Vás budeme průběžně informovat. V měsíci únoru by údajně měl celou záležitost řešit Nejvyšší správní soud.

4/ NOVÝ TISKOPIS PŘEHLED O VÝŠI POJISTNÉHO

Vzhledem k tomu, že s účinností od 1. 1. 2010 byla zrušena sleva na pojistném podle § 20a zákona o pojistném na SZ a zároveň byla ukončena výplata dávek nemocenského pojištění, které přecházely z roku 2008, vydala ČSSZ nový tiskopis „Přehled o výši pojistného“.

Na tomto tiskopise **vzor 89 542 6** se bude nyní uvádět pouze pojistné za zaměstnance a zaměstnavatele a odečty od pojistného, kterými je pouze polovina vyplácené náhrady mzdy.

Tiskopis je přílohou tohoto čísla informačního servisu v elektronické podobě. Postup, jak se k němu dostat:

ve vyhledávači (nebo nás již máte v „oblíbených“) zadáte www.demonia.cz, v okénku aktuálně kliknete na poslední číslo modrého DIS (např. DIS 2/2010 modrý). Bude to po Vás chtít jméno a heslo (najdete je v DIS 1/2010 na první straně). Po jejich zadání se dostanete do archivu DIS 2001 až DIS 2010, kde si najdete DIS 2/2010 a v obsahu přílohu Přehled o výši pojistného.

5/ ROZSUDEK NEJVYŠŠÍHO SPRÁVNÍHO SOUDU K PROBLEMATICE POSOUZENÍ TANTIÉM

PROBLÉM: firma chtěla posuzovat TANTIÉMU jako příjem z kapitálového majetku a danit srážkovou daní. Výhoda – nemuselo by se navyšovat na superhrubou mzdu o zdravotní pojištění.

Nejvyšší správní soud musel **posoudit, zda je tantiéma příjmem plynoucím oprávněné osobě z účasti ve společnosti** tak, aby jí bylo možné podřadit pod dividendový příjem ve smyslu § 36 odst. 2 písm. a) zákona o daních z příjmů. Podle § 178 odst. 3 obchodního zákoníku **může valná hromada stanovit ze zisku schváleného k rozdělení „podíl členů představenstva a členů dozorčí rady na zisku (tantiému)“.**

Tantiémou se tak rozumí odměna, která může být na základě rozhodnutí valné hromady vyplácena členům představenstva či dozorčí rady akciové společnosti ze zisku společnosti. Je však zřejmé, že tantiéma není pojmově nijak závislá na účasti ve společnosti ve shora uvedeném smyslu, ale pouze na členství v orgánech akciové společnosti (v představenstvu či v dozorčí radě).

NA ZÁKLADĚ VÝŠE UVEDENÉHO SOUD ROZHODL TAKTO:

Nelze než zopakovat, že v případě členů představenstva a dozorčí rady **nejde o účast ve společnosti, ale o členství v jejích orgánech.** Krajský soud proto nepochybil, posoudil-li (obdobně jako správce daně a žalovaný) tantiémy vyplácené

členům představenstva a dozorčí rady stěžovatelky jako příjmy, které nemohou být podrobeny zvláštní sazbě daně podle § 36 odst. 2 písm. a) zákona o daních z příjmů, jelikož nejde o příjmy, které by oprávněné osobě plynuly z účasti ve společnosti.

ZÁVĚR ROZSUDKU:

Tantiémy představují podíl členů představenstva a členů dozorčí rady na zisku. Jde o nenárokovou odměnu, o níž může valná hromada akciové společnosti rozhodnout v případě, kdy je hospodaření akciové společnosti ziskové. **Tantiémy nejsou vázány na účast ve společnosti, ale na členství v jejích orgánech.** Jejich výše je dána rozhodnutím valné hromady (ta bývá v tomto ohledu vázána stanovami), která může při stanovení výše tantiém jednotlivých osob posuzovat např. délku doby členství v orgánu, postavení osoby v orgánu apod.

6/ JUDIKÁT K UZAVÍRÁNÍ DOBY URČITÉ NA DOBU MAXIMÁLNĚ 2 ROKŮ

Koncem roku 2009 vydal Nejvyšší soud judikát k uzavírání doby určité nejvýše na dobu 2 let. Judikát se sice vztahuje k 1. březnu 2004, kdy byla do zákoníku práce povinnost uzavírat pracovní poměr na dobu určitou maximálně na dobu dvou let vložena, ale mohla by nepřímo ovlivnit i uzavírání doby určité s poživateli starobních důchodů po novele zákona o důchodovém pojištění.

Nejvyšší soud svým rozhodnutím 21 Cdo 69/2008 vydaného dne 22. 10. 2009 rozhodl ve věci sjednávání pracovního poměru na dobu určitou nejdéle dva roky takto:

Důvod: zaměstnanec se domáhal toho, že jeho pracovní poměr na dobu určitou uzavřený dne 10. 11. 2003 do 31. 7. 2004 byl prodlužován neoprávněně až do doby 30. 6. 2006.

V té době začala platit novela ZP od 1. 3. 2004, která zavedla maximální dobu uzavírání doby určité v délce 2 let.

Podle zaměstnance měla skončit tato doba dne 28. 2. 2006.

Nižší soudy rozhodly, že zaměstnavatel postupoval oprávněně, protože mohl prodlužovat až do 31. 7. 2006 – podle nich se začala počítat doba 2 let až od 1. 8. 2004.

Stanovisko Nejvyššího soudu bylo toto:

Byl-li po dni 1.3.2004 opakovaně sjednán pracovní poměr na dobu určitou nebo prodloužen pracovní poměr na dobu určitou uzavřený podle "dosavadních předpisů", šlo o platný právní úkon jen tehdy, nepřesahovala-li další dohodnutá doba trvání pracovního poměru - s výjimkami uvedenými v § 30 odst.2 větě druhé a § 30 odst.3 zákoníku práce - **dva roky**. Nešlo však o předpoklad jediný; z ustanovení § 30 zákoníku práce totiž současně vyplývá, že **musel být vzat** - nešlo-li o některou ze zmíněných výjimek - zřetel **těž na dosavadní dobu trvání pracovního poměru na dobu určitou, počítanou - s ohledem na účinnost novely zákoníku práce** provedené zákonem č. 46/2004 Sb. a na zásadu tzv. nepravé zpětné účinnosti vyjádřené v Čl. II zákona č. 46/2004 Sb. - nikoliv ode dne vzniku pracovního poměru na dobu určitou, ale ode dne účinnosti zákona č. 46/2004 Sb., **tj. ode dne 1.3.2004**. Závěru o tom, že opakované uzavření a prodloužení pracovního poměru na dobu určitou sjednané po 1.3.2004 se řídí "novými předpisy" tedy **odpovídá jen takový postup, při němž byl dosavadní pracovní poměr (vzniklý do 29.2.2004)**

opakovaně sjednán nebo prodloužen na dobu nejvýše dvou let počítanou ode dne 1.3.2004.

Z uvedených důvodů dospěl Nejvyšší soud ČR k závěru, že pracovní poměr na dobu určitou sjednaný v době ode dne 1.6.1994 do dne 29.2.2004 **bylo možné právním úkonem učiněným po 1.3.2004 prodloužit nebo opakovaně sjednat** - s výjimkami uvedenými v § 30 odst.2 větě druhé a § 30 odst.3 zákoníku práce (zákona č. 65/1965 Sb. ve znění účinném od 1.3.2004 do 31.12.2006) - **pouze na dobu nejvýše dvou let, počítanou ode dne 1.3.2004.**

V projednávané věci byl pracovní poměr účastníků na dobu určitou sjednán v pracovní smlouvě ze dne 10.11.2003 na dobu do 31.7.2004. **V období od 1.3.2004 proto mohla být doba jeho trvání platně prodloužena jen do 29.2.2006 a nikoliv - jak dovodily soudy - až do 31.7.2006.**

Došlo-li podle "nových předpisů" ke sjednání pracovního poměru na dobu určitou přesahující dva roky, aniž by byla dána některá z výjimek uvedených v § 30 odst.2 a 3 zákoníku práce, tedy - řečeno jinak - aniž by byly splněny podmínky podle ustanovení § 30 odst.2 a 3 zákoníku práce, je **příslušný pracovněprávní úkon účastníků v rozporu se zákonem.**

ZÁVĚR: Jakým způsobem bude tento Judikát vztažen na dobu, od kdy začne běžet doba 2 let pro uzavírání doby určité s požiteli starobních důchodů po 1. 1. 2010, budeme sledovat a včas Vás o jeho aplikaci informovat. V žádném případě ale nemůže začít běžet doba 2 let pro uzavírání opakované doby určité dříve než od 1. 1. 2010.

7/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

1/2010 Jakým způsobem se zahrnou odměny za produktivní činnost při odborném výcviku učňů do příjmů pro zjištění nároku na dávky státní sociální podpory? Víme, že se nezahrnují příjmy zaúčtované nezaopatřenému dítěti v měsících červenec a srpen, ale jak je to s odměnami učňů vyplácenými v průběhu roku?

Podle § 5 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona 117/95 Sb. o státní sociální podpoře se za příjem pro účely stanovení rozhodného příjmu považují příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků uvedené v § 6 odst. 1 a 10 zákona o daních z příjmů. Podle § 6 odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů jsou příjmy ze závislé činnosti mimo jiné i příjmy za práci žáků a studentů z praktického výcviku. Z tohoto vyplývá, že příjmy za práci žáků z praktického výcviku je třeba pro účely stanovení rozhodného příjmu, do příjmů zahrnout.

2/2010 Syn zaměstnance ukončil v roce 2009 střední školu a od září bude dálkově studovat vysokou školu. Od měsíce června má ale živnostenský list a podniká. Může si otec uplatnit daňové zvýhodnění na vyživované dítě za celý rok 2009, když dítě v době prázdnin po střední škole již podnikalo? Může si jeho syn uplatnit v daňovém přiznání slevu na studium?

Podle § 14 odst. 2 písm. a) zákona o státní sociální podpoře se za soustavou přípravu na budoucí povolání považuje také doba od skončení studia na střední škole do dne, kdy se dítě stalo studentem vysoké školy. Podle § 12 odst. 1 písm. a) téhož zákona se za soustavou přípravu na budoucí povolání považuje studium na středních a vysokých školách v ČR s výjimkou dálkového studia na středních školách, je-li dítě v době takového studia výdělečně činné... Z uvedeného vyplývá, že si otec může uplatnit daňové zvýhodnění za celý kalendářní rok 2009 a syn si může uplatnit studentský odpočet rovněž za celý kalendářní rok.

3/2010 Zaměstnanec žije ve společné domácnosti s družkou. Družka je v současné době na rodičovské dovolené s dítětem, které má s druhem. Kromě toho má družka další dítě z předchozího manželství (druh není jeho otcem). Může si druh uplatnit daňové zvýhodnění na obě děti? Může si druh uplatnit slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b)?

Podle § 35c odst. 6 zákona o daních z příjmů se za vyživované dítě považuje dítě vlastní, osvojené, dítě v péči, která nahrazuje péči rodičů, dítě druhého z manželů a vnuk (vnučka), pokud jejich rodiče nemají příjmy, z nichž by mohli daňové zvýhodnění uplatnit. Z tohoto vyplývá, že druh by si mohl uplatnit pouze daňové zvýhodnění na dítě, které je jeho vlastní. Sleva na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) nelze uplatnit, protože se jedná o slevu na manželku, což družka nesplňuje. V tomto případě je vhodné jim doporučit uzavření sňatku...

4/2010 Nezletilá dcera naší zaměstnankyně odjela studovat do USA. Musí mi zaměstnankyně předložit rozhodnutí Ministerstva školství o tom, že studium na této škole je postaveno na roveň studia střední školy v ČR?

Rozhodnutí MŠMT je třeba vyžadovat pouze u dětí starších 18-ti let, protože za vyživované dítě se podle § 35c odst. 6 písm. a) zákona o daních z příjmů považuje vždy „nezletilé dítě“. Dočasný pobyt dítěte mimo domácnost nemá vliv na uplatnění daňového zvýhodnění (§ 35c odst. 7).

5/2010 Máme povinnost hlásit lékaři a zaměstnanci konec podpůrčí doby (a to i u zaměstnanců, kteří jsou v pracovní neschopnosti v ochranné době), když nemocenské dávky vyplácí OSSZ?

Předně je třeba upozornit, že povinnost zaměstnavatele sledovat podpůrčí dobu byla zákonem 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění a doprovodným zákonem 189/2006 Sb. zrušena. Podle § 84 odst. 2 písm. l) téhož zákona OSSZ upozorňují lékaře, zaměstnavatele a pojištěnce, jemuž se poskytuje nemocenské, na čerpání podpůrčí doby v délce 180 dní, a to alespoň 15 dní předem, a v délce 380 dní, a to alespoň 2 měsíce předem. Z toho vyplývá, že naopak zaměstnavatel by měl být informován o běhu podpůrčí doby od OSSZ.

6/2010 Naším zaměstnancům jsme v červenci 2009 sráželi ze mzdy dar na pomoc postiženým povodněmi. Celkový dar za organizaci byl odeslán na účet „Člověk v tísni, o.p.s.“. Jak mají nyní zaměstnanci prokázat dar pro roční zúčtování (případně daňové přiznání)? Musí být potvrzení příjemce daru o výši a účelu daru vystaveno na každého zaměstnance zvlášť nebo stačí potvrzení

příjemce daru na celkový dar zasláný organizací a zaměstnavatel potvrdí jednotlivým zaměstnancům konkrétní výši daru?

Při velkých povodních v roce 1997 a v roce 2002 bylo možno uplatnit způsob prokázání daru Vámi uváděným způsobem, tj. poukázáním celkové vybrané částky od zaměstnanců na čísla účtů uváděná na stránkách Ministerstva vnitra. Zaměstnavatel potom potvrdil, kolik každý ze zaměstnanců na tento účel poskytl a dar bylo možno uznat. Pro povodně v roce 2009 nebyl žádný takovýto postup umožněn. Dle našeho názoru byl účel daru naplněn tím, že se jedná o dar na financování odstraňování následků živelní pohromy, ke které došlo na území ČR. Co se týká potvrzování výše daru jednotlivým zaměstnancům přímo zaměstnavatelem, doporučujeme tento postup konzultovat přímo s příslušným správcem daně. V každém případě by měl mít zaměstnavatel potvrzení příjemce daru o tom, že převzal dar od zaměstnanců Vaší firmy.

7/2010 Zletilé dítě našeho zaměstnance muselo přerušit studium z důvodu dlouhodobé nemoci, a to od měsíce května 2009. Délka nemoci není zatím známa. Od kterého data musíme zaměstnanci ukončit uplatňování daňového zvýhodnění na dítě?

Podle § 35c odst. 6 písm. b) bod 2 je možno za vyživované dítě považovat i zletilé dítě až do dovršení věku 26 let, jestliže nepobírá plný invalidní důchod a nemůže se soustavně připravovat na budoucí povolání pro nemoc nebo úraz. Podle § 38l odst. 3 písm. e) se tato skutečnost prokazuje potvrzením správce daně. Z toho vyplývá, že pokud zaměstnanec předloží potvrzení správce daně, že se jeho zletilé dítě nemůže připravovat na budoucí povolání pro nemoc, bude na toto dítě náležet daňové zvýhodnění do 26 let nebo do ukončení nemoci nebo do přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně.

8/2010 Zaměstnanec měl sjednán pracovní poměr na dobu určitou do 31. 12. 2009. Ode dne 29. 12. onemocněl a pracovní neschopnost mu neustále trvá. Má tento zaměstnanec nárok na náhradu mzdy za prvních 14 dnů pracovní neschopnosti a poté na nemocenské?

Podle § 192 náleží náhrada mzdy pouze v případě, pokud pracovní poměr trvá. Z dotazu vyplývá, že první 3 neplacené dny pracovní neschopnosti připadly na dny 29. až 31. 12., takže náhrada mzdy od zaměstnavatele nebude poskytnuta, protože pracovní poměr skončil 31. 12. 2009. Od 15. dne trvání této PN bude zaměstnanci poskytováno od OSSZ nemocenské.

Závěrečný pozdrav je opět z dílny pana MURPHYHO a týká se opět naší politické scény:

**ŽE SE MILION LIDÍ NECHÁ OKLAMAT HLOUPOSTÍ,
NEZNAMENÁ, ŽE HLOUPOST PŘESTÁVÁ BÝT TÍM, ČÍM JE.**
